

Mál nr. 54/2009

M

og

Vátryggingafélagið X v/ húftryggingar vinnuvélar.

Vinnuvél valt af flutningsvagni í hringtorgi þann 22.2.2008.

Gögn.

1. Málskot, móttekið 10.2.2009, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf X., dags. 9.3.2009.

Málsatvik.

Vinnuvél (skotbómulyftari) í eigu M var flutt á eftirvagni, sem dreginn var af vörubifreið, frá athafnasvæði við Reykjavíkurveg í Hafnarfirði og til stóð að flytja hana á tiltekinn stað í Hafnarfirði. Er bifreiðinni var ekið um hringtorg á gatnamótum Fjarðarhrauns og Flatahrauns féll vinnuvélin af vagninum og skemmdist talsvert, bæði ytra byrði hennar og aflvél. Við rannsókn málsins kom í ljós að vélin var bundin að framan í spil á vagninum. Að öðru leyti hafði hún ekki verið bundin niður eða skorðuð föst á vagninum. Ennfremur mun aflvél hafa verið í gangi er atvikið gerðist. Eigin þyngd vélarinnar mun vera rúm 10.600 kg.

Umrædd vinnuvél var vátryggð svokallaðri vinnuvélatryggingu hjá vátryggingafélaginu X og hefur M krafist bóta úr vátryggingunni fyrir það tjón sem varð á vélinni. X hefur fallist á greiðslu helmings bóta vegna tjónsins að því frátöldu að það hefur hafnað tjóni sem varð á aflvélinni. Í afstöðu sinni til bótaskyldu hefur X m.a. vísað til þess að í gr. 6.4 í skilmálum sem um vátrygginguna gilda er mælt fyrir um þá varúðarreglu að vátryggður skuli fara eftir fyrirmælum framleiðanda um notkun vinnuvélarinnar. Í fyrirliggjandi handbók framleiðanda um notkun og viðhald umræddrar vinnuvélar segi í kafla 3.9.1 varðandi flutning hennar að drepíð skuli á aflvél og kveikjulykill fjarlægður. Einnig hefur X vísað til þess að samkvæmt 5. gr. reglugerðar nr. 554/2003 um hleðslu, frágang og merkingu farms skal við flutning vinnuvélar, eins og hér um ræðir, setja klossa framan við hjól fremsta áss og aftan við a.m.k. tvö önnur hjól og binda öll hjól fremsta og aftasta áss. Til varnar hliðarskriði skulu vera klossar eða skjólborð að a.m.k. 50 mm á hæð.

Álit.

Af málgögnum má ráða að ekki sé um það deilt að í umrætt sinn hafi sami starfsmaður M haft með höndum stjórn vinnuvélarinnar, gengið frá henni á flutningsvagninum, svo og stjórnað bifreiðinni er flutti hana þegar óhappið varð.

Af því sem að framan greinir þykir ljóst að frágangur vinnuvélarinnar á flutningsvagninum var ófullnægjandi með öllu og til þess fallinn að valda verulegri hættu á að hún myndi velta af vagninum í flutningnum eins og raunin varð. Verður það virt starfsmanni M til stórkostlegs gáleysis hvernig hann gekk frá vélinni á vagninum. Með slíkri háttsemi losnar félagið úr ábyrgð í heild eða að hluta, sbr. 1. mgr. 27. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga. Ennfremur þykir ljóst af gögnum málsins að skemmdir á aflvél vinnuvélarinnar verða raktar til þess að umræddur starfsmaður M gætti ekki þeirrar varúðarreglu í gr. 6.4 í vátryggingarskilmálum um að fara skuli eftir fyrirmælum framleiðanda um notkun hins vátryggða. Er sök hans í þessum efnum meiri en svo að hún teljist óveruleg. Skilyrðum 26. gr. laga nr. 30/2004, sbr. 7. gr. vátryggingarskilmálanna, er því fullnægt þannig að X megí takmarka ábyrgð sína í heild eða að hluta vegna tjóns á aflvélinni sökum þess að varúðarregla var brotin.

Í 3. mgr. 29. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 segir að í váttryggingum sem tengjast atvinnustarfsemi megi, með þeim takmörkunum sem leiðir af 1. mgr. 41. gr., semja um að váttryggður geti glatað rétti sínum til bóta í heild eða að hluta vegna háttsemi nánar tilgreindra manna eða hópa. Í 8. gr. skilmálanna fyrir vinnuvélatryggingu hjá X segir að félagið geti borið fyrir sig háttsemi stjórnenda váttryggðs og stjórnanda hinnar váttryggðu vinuvélar. Verður M því að sæta takmörkunum á bótaábyrgð X að því marki sem hún skal sæta takmörkunum vegna stórkostlegs gáleysis fyrrgreinds starfsmanns og að hann gætti ekki varúðarreglna.

Þegar virt eru ákvæði lokamálsliðar 26. gr. og síðari málsliðar 2. mgr. 27. gr. laga nr. 30/2004 verður að telja að X sé heimilt að skerða bótaábyrgð sína gagnvart M að helmingi, bæði hvað varðar tjón á ytra byrði vinnuvélarinnar og aflvél hennar. Samkvæmt þessu skal tjón á vinnuvélinni bætast að helmingi.

Niðurstaða.

Tjón M bætist að helmingi úr vinnuvélatryggingu hjá X.

Reykjavík, 31. mars 2009.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.